

10. számú előterjesztés

Egyszerű többség

ELŐTERJESZTÉS

Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének

2012. február 23-i rendes ülésére

Tárgy: Gunarasi fasor kivágása

Előterjesztő: Szabó Loránd polgármester

Készítette: Városfejlesztési Iroda

Tárgyalta: Városgazdálkodási Bizottság
Pénzügyi Bizottság

Tanácskozási joggal meghívott: Vida Tamás, a Dombóvári Város- és Lakásgazdálkodási Nonprofit Kft. ügyvezetője

Költségvetési, pénzügyi szempontból ellenőrizte:

Kovács Gyula, Városgazdálkodási Iroda vezetője

Törvényességi szempontból ellenőrizte:

dr. Gábor Ferenc jegyző

Az előterjesztés megegyezik a 2012. február 9-i rendes ülés napirendjén szereplő azonos tárgyú előterjesztéssel.

Tisztelt Képviselő-testület!

A tavalyi évben már szerepelt a képviselő-testület napirendi pontján a **gunarasi és a Népköztársaság útján található fasorok cseréjének** kérdése. A két fasor komplett cseréjét támogatta a képviselő-testület és ehhez bruttó 3,5 millió Ft-os nagyságrendű összeget biztosított is a költségvetéséből [177/2011. (IV.28.) számú képviselő-testületi határozat].

A fasorok cseréjére a Városgazdálkodási Bizottság által [228/2011. (VII.20.) számú bizottsági határozat] meghatározottak alapján (kiválasztott 3 lehetséges fafajta) megtörtént az ajánlatkérés a vagyonrendelet előírásai szerint (honlapon való közzététel és 4 lehetséges ajánlattevőnek történő közvetlen megküldés). Az ajánlatkérésre összesen egy ajánlat érkezett, a Dombóvári Város- és Lakásgazdálkodási Nonprofit Kft.-től. Az NKft. ajánlata a biztosított összegnél jóval magasabb nagyságrendű volt. A különbség abból adódhatott, hogy az elmúlt időszakban nem volt ekkora volumenű növényesítési projekt a város életében, ahol egyszerre 2 fasor komplett cseréje (81 db nyárfa és 46 db nyírfa valamint 1 db vörösfenyő kivágása tuskózással és helyükbe a megfelelő mennyiségű facsemete kiültetése) történt volna meg egy sűrűn beépített, közművesített és viszonylag nagy forgalmat lebonyolító útvonal melletti közterületi részen, így a becsült érték megadásakor nem állt rendelkezésre viszonyítási alap. A helyzetet tovább nehezítheti az is, hogy a fák kivágása egyszerű fakitermelési módszerrel (döntéssel) többségében nem megoldható a fák állapota és elhelyezkedése miatt, a munka nem tekinthető klasszikus erdészeti tevékenységnek (értsd.: nem egy erdősítt területen történő, fadóntéssel megoldható munkáról van szó). Összességében elmondható, hogy az adott fasorban a fák egészségi állapota rossz, leromlott, többsége nagykihajlású, valamint a veszélyeztetett övezet sűrű beépítettség miatt, az egyes fák döntése során a megfelelő biztonsági zóna kialakítása nem lehetséges. A felsoroltak összessége nem teszi lehetővé az egyes fák döntéssel való kivágását, mely további költségnövelő technológia alkalmazását vonja maga után. A gunarasi nyárfasorral kapcsolatos részletes jellemzés a mellékletben olvasható.

A fák kivágását és pótlását a téli időszakban kellene megoldani, amikor a természet vegetációs időszaka erre alkalmasat biztosít, továbbá ilyenkor a városrész látogatottsága is jóval alacsonyabb, így a favágási munkák nem zavarják annyira az üdülőterület nyugalma. A fás szárú növények védelméről szóló **346/2008. (XII. 30.) Korm. rendelet** rögzíti a fás szárú növényekkel kapcsolatos teendők elvégzésének részletes szabályait. A rendelet alapján lehet a közterületen lévő fás szárú növények kivágását és pótlását végrehajtani. „A közterületen lévő fás szárú növény kivágását a fás szárú növény helye szerint illetékes jegyző engedélyezi.” A rendelet előírása szerint /8. § (1)/ a „közterületen lévő fás szárú növény kivágását követő 1 éven belül a használó köteles gondoskodni a növény helyben történő szakszerű pótlásáról”.

Megjegyzem, hogy a vonatkozó rendelet által elvárt „magatartás” alapvetően (fás szárú növények védelme) egy ragyogó szándék, azonban a rendelet alkalmazása elég sok bonyodalommal jár, több esetben is kétséges a jogszabály mindennapi alkalmazhatósága.

Javaslom, hogy a fakivágási munkákat az alábbiak szerint válasszuk szét:

- Fakivágás; kivágott fa darabolása, deponálása; tuskók térszín alá történő viszavágása, területrendezés; gallyak és kitermelt fa összeszedése, elszállítása (javaslat: 2012. év).

- Fasor újraültetése szükség szerinti tuskózással (javaslat: 2013. év).

A fentiek alapján, továbbá az Önkormányzatunk pénzügyi lehetőségeit figyelembe véve javaslom, hogy egyelőre csak a gunarasi fasor kivágását végeztesse el az Önkormányzat, a megfelelő pótlás pedig 12 hónapon belül, a következő téli időszakban történjen meg a 2013. évi költségvetés terhére. A gunarasi helyszín kapcsán a fák pótlására a Városgazdálkodási Bizottság által javasolt 3 fafaját (*Platanus x acerifolia*, *Prunus fruticosa* „Globosa”, *Fraxinus pennsylvanica* „Urbanite”) javaslom megjelölni azzal, hogy a pótlás pontos körülményeiről ráér dönteni a képviselő-testület 2013. év elején.

A 459/2011. (XII. 8.) Kt. határozat szerint a képviselő-testület hozzájárult ahhoz, hogy a város közigazgatási területén lévő közterületi fakezelésből és fakivágásból származó fa térítésmentesen a Dombóvári Város- és Lakásgazdálkodási Nkft. tulajdonába kerüljön. Vélhetően a fentiek alapján szétválasztott, 2012. évi munkák közül az NKft. – akár közfoglalkoztatottak bevonásával – költséghatékonyan tudná elvégeztetni a tuskók térszín alá történő visszavágási és területrendezési munkáit, a gallyak összeszedését és elszállítását, továbbá a kitermelt famennyiség területről történő elszállítását. Így csak a fakivágási és a kivágásra kerülő fa darabolási, deponálási munkáira kellene ajánlatot kérni a vagyonrendeletnek megfelelően. Amennyiben egyetértenek a fentiekkel, kérem az alábbi határozati javaslat elfogadását.

Határozat javaslat

1. Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testülete ajánlatot kér a gunarasi Fürdő utcai nyárfasor szakszerű kivágására, a kivágott famennyiség szakszerű darabolására és a helyszínen történő megfelelő deponálására.
2. Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testülete az 1. pontban megjelölt ajánlatkérés eredményes lezárása esetén megrendeli a Dombóvári Város- és Lakásgazdálkodási Nonprofit Kft.-től a gunarasi nyárfasor kivágását követő tuskók térszín alá történő visszavágási munkáit, a terület- és tereprendezési, valamint szállítási feladatok elvégzését.
3. Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete:
 - a. az 1. pontban megjelölt munkák fedezetére a 2012. évi költségvetés terhére maximum bruttó 1.500.000,- Ft-ot biztosít.
 - b. az 2. pontban megjelölt munkák fedezetére a 2012. évi költségvetés terhére maximum bruttó 520.000,- Ft keretösszeget biztosít.
4. Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete – mint tulajdonos – az 1. pontban megjelölt ajánlatkérés eredményes lezárása esetén felhatalmazza a Polgármestert, hogy a szükséges kérelmet a fentiek értelmében benyújtsa engedélyezésre azzal a feltétellel, hogy:
 - a. a fák kivágása lehetőség szerint 2012. első negyedévében történjen meg,
 - b. a fák pótlása 2013. első negyedévében történjen meg.

Határidő: 2012. március 5. az ajánlatkérés megjelentetésére

Felelős: Polgármester

Végrehajtásért felelős: Városfejlesztési Iroda

Dombóvár 2012. január 30.

Szabó Loránd
polgármester

Melléklet: Részletes jellemzés a gunarasi fasorral kapcsolatban

Állapotrögzítés:

A fasorok közül a gunarasi fasor van rosszabb állapotban. A 81 db nyárfa 18–32cm átlagos törzsátmé-
rővel, 15–20 m átlagos magassággal rendelkeznek, becsült életkoruk 30-35 év. A nyárfákról általános-
ságban elmondható, hogy gyorsan növé fafaj, fája lágy szövetű, ezért a lágy lombú fajok csoportjába
tartozik, vágásfordulója 20-25 év.

Jelen esetben a vágásforduló és a becsült életkor között jelentős eltérés mutatkozik, mely azt eredmé-
nyezi, hogy az adott faállomány a betegségekre jóval fogékonyabb. A nyárfák egy része „csúcscsá-
raz”, az egyes egyedek a sűrű ültetési távolság miatt nincsenek a legjobb egészségi állapotban, egy-
egy nagyobb vihar után jelentős mennyiségű száraz ág, gally borítja a gunarasi bevezető utat. Előfor-
dult már olyan eset is, amikor egy nagy ág törött le és került az úttestre ezzel balesetveszélyes helyze-
tet teremtve.

A fakivágással kapcsolatos egyes előírások:

Az Erdészeti Biztonsági Szabályzat kiadásáról szóló 15/1989. (X. 8.) MÉM rendelet (továbbiakban:
MÉM rendelet) 1. § szerint a rendelet hatálya kiterjed az erdészeti tevékenység – ideértve a bel- és
külterületi fakitermelést – folytató gazdálkodó szervezetekre és magánszemélyekre.

Terepi bejárás során megállapítható volt, hogy a fák jelentős része nagykihajlású fa – tehát a fa súly-
pontjának vetülete a vágáslaptól távol esik. A MÉM rendelethez tartozó melléklet, 3.2.19. pontja ki-
mondja, hogy a nagykihajlású fákat – a húzási irányba – éktámaszos döntéssel kell dönteni. Ha a húzá-
si iránytól jelentősen eltérő irányba kell dönteni, csak megfelelő teljesítményű csörlő és kellő szakító-
szilárdságú kötél segítségével szabad dőlésirányítást végezni. Hajkolás után a fának nem szabad sem a
kihajlás, sem a döntési irány felőli oldalán tartózkodni.

A MÉM rendelethez tartozó melléklet, 4.16. pontja szerint, meg kell határozni a munka tárgya, az
alkalmazott felszerelés és technológia függvényében a veszélyeztetett körzetet.

Összegzésképpen elmondható, hogy az adott fasorban a fák egészségi állapota rossz, leromlott, több-
sége nagykihajlású, valamint a veszélyeztetett övezet sűrű beépítettség miatt, az egyes fák döntése
során a megfelelő biztonsági zóna kialakítása nem lehetséges. A felsoroltak összessége nem teszi lehe-
tővé az egyes fák döntéssel való kivágását, mely további költségnövelő technológia alkalmazását von-
ja maga után.

Fatömeg számítása:

A gunarasi fasorban található nyárfák vágáslap feletti (vékony+vastag) összes fatérfogata $30-35 \text{ m}^3$ (a
számítás Sopp-féle Fatömeg-számítási táblázatok című könyv segítségével végezhető el).

- Első lépésben az átlagos mellmagassági átmérő ($d_{1,3} = 24 \text{ cm}$) és az átlag magasság ($h = 18 \text{ m}$)
felhasználásával a táblázatból kiolvasható az átlag fa vágáslap feletti összes fatömege.
- Második lépésben a táblázatból kiolvasott értéket megszorozva az adott fasorban található fák
számával kapjuk meg a végeredményt. Mivel a nemesnyarak klónjai nehezen különíthetők el,
ezért több klónra (I-214, OP-229B, kései nyár stb.) számolva adódik az 5 m^3 -es különbség.